

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW
KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 6 września 1965 r. **Nr 3**

TREŚĆ:

10.

ZARZĄDZENIE Nr 47
MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 3 kwietnia 1965 r.

w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu cukrowniczego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu.

Na podstawie § 4, ust. 1 pkt 1 uchwały Nr 349 Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1962 r. w sprawie podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej (Monitor Polski Nr 86, poz. 402) — zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się wytyczne dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu cukrowniczego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się:

a) dyrektorów przedsiębiorstw i kierowników zakładów przemysłu cukrowniczego do wprowadzenia w życie wytycznych, o których mowa w § 1,

b) dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Cukrowniczego do nadzorowania i realizacji wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu cukrowniczego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 3 kwietnia 1965 roku.

Minister
wz. Mgr inż. B. Rumiński
Podsekretarz Stanu

W porozumieniu:
Minister Spraw Wewnętrznych:
mgr inż. Z. Sznek
Podsekretarz Stanu

Uwaga:
Wytyczne zostały przesłane zainteresowanym jednostkom.

11.

ZARZĄDZENIE Nr 66
MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 15 maja 1965 r.

w sprawie wprowadzania wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu zbożowo-młynarskiego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu.

Na podstawie §4 ust. 1 pkt. 1 uchwały Nr 349 Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1962 r. w sprawie podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej (Monitor Polski Nr 86, poz. 402) — zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się wytyczne dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu zbożowo-młynarskiego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się:

a) dyrektorów przedsiębiorstw i kierowników zakładów przemysłu zbożowo-młynarskiego do wprowadzenia w życie wytycznych, o których mowa w § 1,

b) dyrektora Centrali Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego „PZZ“ do nadzorowania i realizacji wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłu zbożowo-młynarskiego podległych Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 czerwca 1965 r.

Minister
wz. Mgr inż. B. Rumiński
Podsekretarz Stanu

W porozumieniu:
Minister Spraw Wewnętrznych:
Podsekretarz Stanu
mgr inż. Z. Sznek

Uwaga:
Wytyczne zostały przesłane zainteresowanym jednostkom.

12.

ZARZĄDZENIE Nr 3/65
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 1 marca 1965 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego instrukcji ruchu radiowego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

1. Na podstawie § 2 ust. 2 pkt 12 zarządzenia Nr 16 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1961 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Komendy Głównej Straży Pożarnych (Dz. Urz. MSW Nr 7, poz. 23) zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego „Instrukcję ruchu radiowego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej“ stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komendant Główny:
R. Darczewski

Uwaga:
Instrukcja ruchu radiowego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej została opublikowana w broszurze.

13.

ZARZĄDZENIE Nr 4/65
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 15 marca 1965 r.

w sprawie stosowania instrukcji o gospodarce materiałowej łączności.

W związku z Zarządzeniem Nr 202/61 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 grudnia 1961 r. wprowadzającym do użytku służbowego „Instrukcję o gospodarce materiałowej łączności w resorcie spraw wewnętrznych“, zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Instrukcja, o której mowa w niniejszym zarządzeniu, ma zastosowanie do:
— Komendy Głównej Straży Pożarnych,
— Szkoły Oficerów Pożarnictwa,
— Szkół Podoficerów Pożarnictwa.

2. W celu uniknięcia trudności w planowaniu i mając na względzie jednolitość systemu gospodarki sprzętem i materiałami łączności w ochronie przeciwpożarowej, zaleca się stosowanie przepisów tej instrukcji w komendach straży pożarnych i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych.

§ 2. 1. Podane w rozdziale I ust. 6 instrukcji określenia przedmiotów mienia łączności z punktu widzenia ich wartości odnoszą się do jednostek ochrony przeciwpożarowej, jak następuje:

1) Przez przedmioty trwałego użytku należy rozumieć sprzęt, którego okres eksploatacji jest nie krótszy niż jeden rok, a wartość wyższa niż 3000 zł.
2) Przez przedmioty nietrwałe należy rozumieć sprzęt i materiały, których okres eksploatacji jest krótszy od jednego roku względnie wartość mniejsza niż 3000 zł.

§ 3. 1. Klasyfikacji i wybrakowania sprzętu i materiałów łączności dokonują komisje powołane przez:
1) Komendanta Głównego
— w Komendzie Głównej Straży Pożarnych,
2) Komendanta Szkoły
— w Szkole Oficerów Pożarnictwa i szkołach podoficerów pożarnictwa,
3) Komendanta Wojewódzkiego (miasta wyłączonego z województwa)
— w komendach straży pożarnych i podporządkowanych im jednostkach.

2. W skład wymienionych w ust. 1 komisji wchodzą jako:

Przewodniczący — przedstawiciel Komendanta danej jednostki,

Członkowie:
— oficer d/s łączności i alarmowania (odpowiedni) danej komendy,
— przedstawiciel organu (komórki organizacyjnej), który prowadzi obsługę rachunkowo-budżetową dla komendy,
— inne osoby, w/g uznania komendanta.

Jeżeli dla komendy wojewódzkiej obsługę rachunkowo-budżetową prowadzi odnośny wydział prezydium rady narodowej, wówczas przedstawiciela do komisji wyznacza ten wydział.

3. Klasyfikacja i wybrakowanie sprzętu i materiałów łączności odbywa się na zasadach podanych w instrukcji.

4. Protokóły stanu technicznego zatwierdza:
1) Szef Służby Operacyjnej
— w Komendzie Głównej Straży Pożarnych,
2) Komendant Szkoły
— w Szkole Oficerów Pożarnictwa i szkołach podoficerów pożarnictwa,
3) Komendant Wojewódzki (miasta wyłączonego z województwa)
— w komendach straży pożarnych i podporządkowanych im jednostkach.

5. Protokóły wybrakowania na sprzęt i materiały łączności wymienione w rozdziale III ust. 49 pkt. 2 instrukcji o gospodarce materiałowej łączności w resorcie spraw wewnętrznych, w jednostkach zaopatrywanych z budżetu centralnego zatwierdza:
1) w Komendzie Głównej Straży Pożarnych
— Komendant Główny Straży Pożarnych,
2) w Szkole Oficerów Pożarnictwa i szkołach podoficerów pożarnictwa
— Komendant Szkoły,
3) Protokóły wybrakowania na pozostały sprzęt zatwierdza
— Dyrektor Zarządu Łączności MSW.

6. Protokóły wybrakowania na sprzęt, urządzenia, przyrządy pomiarowe, narzędzia i materiały łączności w komendach straży pożarnych i podporządkowanych im jednostkach zaopatrywanych z budżetu rad narodowych zatwierdza:

Komendant Wojewódzki (miasta wyłączonego z województwa) Straży Pożarnych.

§ 4. Traci moc zarządzenie Nr 2/63, Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 8 stycznia 1963 r. w sprawie stosowania instrukcji o gospodarce materiałowej łączności.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1965 r.

Komendant Główny:
R. Darczewski

14.

ZARZĄDZENIE Nr 7/65
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 30 kwietnia 1965 r.

w sprawie prac statystyczno-sprawozdawczych w ochronie przeciwpożarowej.

§ 1. 1. Wprowadza się dla potrzeb statystyczno-sprawozdawczych w ochronie przeciwpożarowej „Instrukcję w sprawie resortowej sprawozdawczości rzeczowej jednostek organizacyjnych podporządkowanych Komendzie Głównej Straży Pożarnych" zatwierdzoną przez GUS dnia 24 kwietnia 1965 r. za Nr IX/102/31.

2. Główni Inspektorzy Ochrony Przeciwpożarowej zobowiążą podległe jednostki organizacyjne do dostarczenia zgodnie z instrukcją właściwym terenowo komendom straży pożarnych danych statystycznych w zakresie:
a) liczby i rozmieszczenia motopomp (formularz MSW-Pż-5(S)
b) liczby i rozmieszczenia pojazdów samochodowych (formularz MSW-Pż-6(S)
c) wykorzystania etatów osobowych w ochronie przeciwpożarowej (formularz MSW-Pż-7(S)
d) szkolenia pożarniczego (formularz MSW-Pż-8(S).

§ 2. Traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 17/62 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 19 grudnia 1962 roku w sprawie prac statystyczno-sprawozdawczych w ochronie przeciwpożarowej na 1962 i 1963 rok.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 stycznia 1965 roku.

Komendant Główny:
R. Darczewski

Uwaga:

Instrukcja w sprawie resortowej sprawozdawczości rzeczowej jednostek organizacyjnych podporządkowanych Komendzie Głównej Straży Pożarnych została przesłana zainteresowanym jednostkom.

15.

ZARZĄDZENIE Nr 9/65
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 26 lipca 1965 r.

w sprawie wprowadzenia tymczasowej „Instrukcji o sprawdzaniu i konserwacji technicznej instalacji piorunochronnych typu lekkiego".

Na podstawie § 2 ust. 2 pkt. 1 zarządzenia Nr 96 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1961 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Komendy Głównej Straży Pożarnych (Dz. Urz. MSW Nr 7 poz. 23), w związku z § 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie obowiązku zakładania urządzeń piorunochronnych (Dz. U. Nr 5 poz. 34), zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się tymczasową „Instrukcję o sprawdzaniu i konserwacji technicznej instalacji piorunochronnych typu lekkiego", stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendat Główny:
R. Darczewski

Załącznik do zarządzenia Nr 9/65
Komendanta Głównego Straży Pożarnych
z dnia 26.VII.1965 r.

INSTRUKCJA
O SPRAWDZANIU I KONSERWACJI TECHNICZNEJ INSTALACJI PIORUNOCHRONNYCH TYPU LEKKIEGO

I. Wstęp.

1. Przedmiot instrukcji.

Przedmiotem instrukcji są ramowe wytyczne o sprawdzaniu oraz konserwacji technicznej instalacji piorunochronnych typu lekkiego.

2. Podstawa prawna.

Stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie obowiązku zakładania urządzeń piorunochronnych (Dz. U. Nr 5, poz. 34) obowiązek dokonywania wymiany zużytej instalacji i konserwacji urządzeń piorunochronnych i piorunochronów lekkich ciąży na właścicielach, użytkownikach i zarządzających nieruchomościami.

3. Zakres sprawdzania i konserwacji technicznej.

Do zakresu sprawdzania i konserwacji instalacji piorunochronnych typu lekkiego należy wykonanie szeregu czynności, w celu stwierdzenia, czy instalacja odpowiada warunkom technicznym instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 27 Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 12.04.1962 r. w sprawie warunków technicznych instalacji piorunochronnych typu lekkiego, zwanej w dalszej treści „instrukcją" oraz dokonanie niezbędnych napraw i uzupełnień zmierzających do przywrócenia jej wartości technicznej-użytkowej.

4. Rodzaje konserwacji.

Rzróżnia się dwa rodzaje konserwacji:
a) konserwację bieżącą, obejmującą wyłącznie część nadziemną instalacji piorunochronnej,
b) konserwację okresową, obejmującą całość instalacji, to jest część nadziemną i podziemną.

5. Czasokres konserwacji.

a) konserwację bieżącą należy przeprowadzać w ciągu całego roku,
b) konserwację okresową należy przeprowadzać:
— pierwszą po upływie 6 lat od czasu założenia instalacji piorunochronnej,
— następne co 3 lata.

II. Warunki szczegółowe konserwacji technicznej bieżącej.

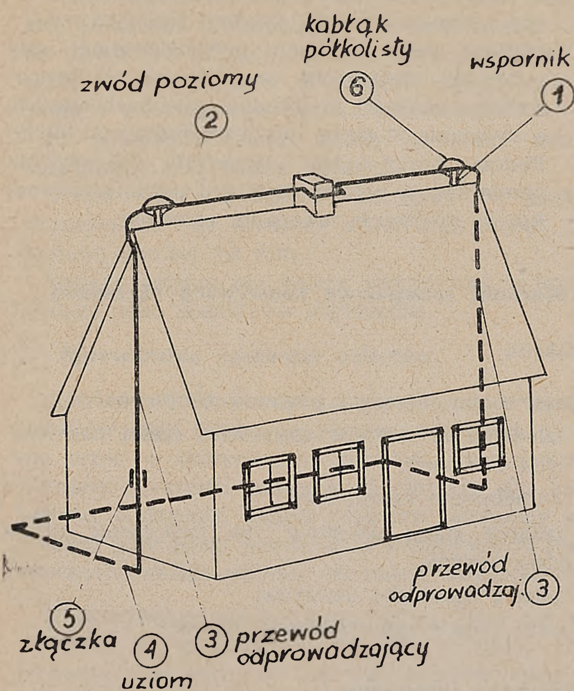
1. Czasokres.

Prace sprawdzające i konserwacyjne powinny być przeprowadzane bieżąco w okresie całego roku, a w szczególności w przypadkach, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia instalacji piorunochronnej:
a) przed nastaniem okresu burzowego,
b) po burzy,
c) po huraganach i wichurach,
d) po remontach budowlanych,
e) gdy jest widoczne odstępstwo wykonanej instalacji od stanu pierwotnego (duże zwisy zwodów, złamane wsporniki itp.).

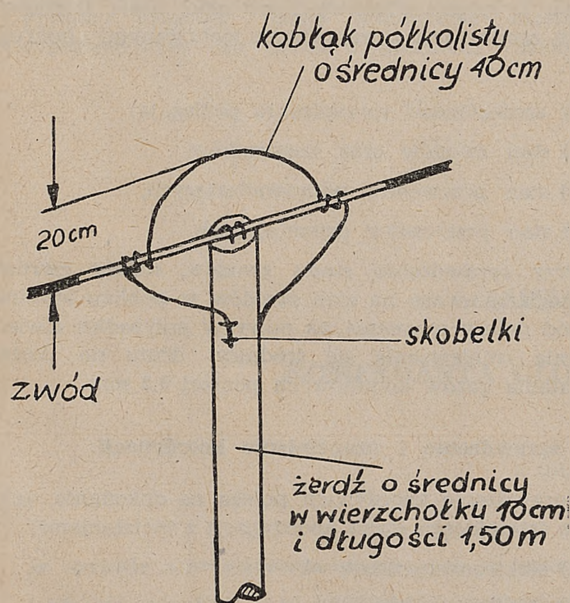
2. Zakres.

Konserwacja bieżąca ogranicza się do oględzin części nadziemnej instalacji i usunięcia stwierdzonych uszkodzeń.

Oględziny te powinny w szczególności obejmować:
a) sprawdzenie stanu wsporników (rys. nr 1/1),
b) sprawdzenie stanu zwodów (rys. nr 1/2),
c) sprawdzenie stanu przewodów odprowadzających (rys. nr 1/3),
d) sprawdzenie stanu przewodów uziemiających (rys. nr 1/4),
e) sprawdzenie zabezpieczenia drzew (rys. nr 2 i nr 3).

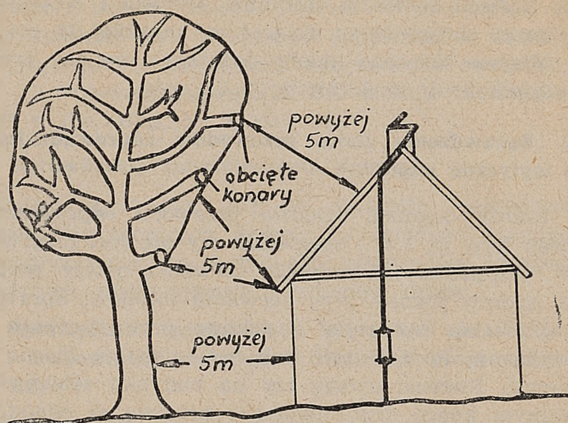
RYS. NR. 1

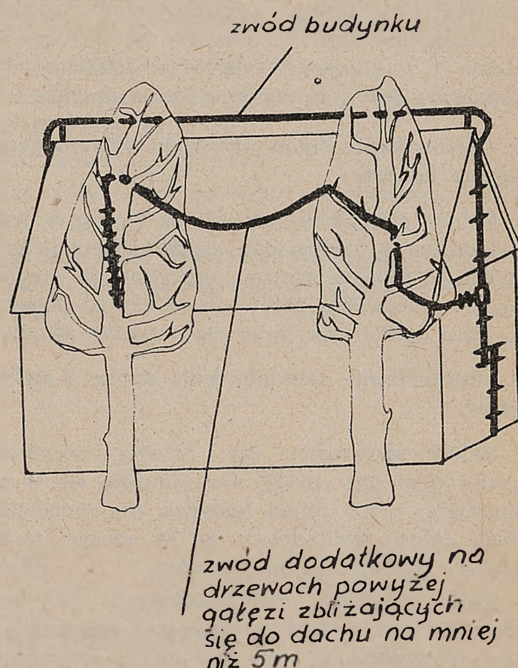
Kabłąk półkolisty
Rys. 1 szczegół 6

3. Sprawdzenie stanu wsporników i wytyczne napraw.

Należy sprawdzić czy wsporniki (rys. nr 1/1), do których przytwierdzony jest zwód nie są złamane, zgięte, wyrwane, zbutwiałe lub zbyt mocno pochylone na połać dachu. W przypadku zbutwienia, lub złamania wsporników należy je wymienić na nowe. Zgięte lub

RYS. NR. 2

RYS. NR. 3

wyrwane należy wyprostować i umocować ponownie. Nowe wsporniki drewniane należy pomalować farbą ochronną w celu zabezpieczenia ich przed szybkim zniszczeniem.

4. Sprawdzenie stanu kabłąków lub różków i wytyczne napraw.

Należy sprawdzić czy kabłąki (rys. nr 1/6) lub różki nad drewnianymi wspornikami nie są pochylone. Jeśli są pochylone należy je poprawić.

5. Sprawdzanie stanu zwodów i wytyczne napraw.

Należy stwierdzić, czy zwody (rys. nr 1/2) nie zwisają na połać dachu. W przypadku ustalenia, że zwis jest zbyt duży, należy drut naciągnąć.

Należy też sprawdzić, czy zwód nie jest zerwany. W przypadku jego zerwania, należy oba końce drutu

w miejscu zerwania starannie oczyścić i połączyć je poprzez skręcenie na długość co najmniej 10 cm.

Miejsce skręcone należy dodatkowo owinąć drutem wiązałkowym miękkim o ∅ 1,5 m/m.

6. Sprawdzenie stanu przewodów odprowadzających i wytyczne napraw.

Należy dokonać oględzin przewodu odprowadzającego (rys. nr 1/3) i sprawdzić czy nie jest przerwany. W przypadku stwierdzenia zerwania należy postąpić w sposób podany przy zerwaniu zwodów. Sprawdzić też trzeba, czy śruby zaciskowe przy złączkach nie wykazują luzu, a jeśli tak, to należy je mocno dokręcić. Zwrócić uwagę czy na budynku zelektryfikowanym końce drutu tworzące przerwę są odgięte od drewnianej ściany na odległość co najmniej 5 cm, jeżeli one przylegają do ściany, należy je odgiąć na wskazaną odległość.

W celu lepszego zabezpieczenia przewodów odprowadzających przed mechanicznymi uszkodzeniami, a szczególnie części przewodów na wysokości 2 m od ziemi i znajdujących się przy ścieżkach, drogach, wskazane jest wykonanie osłon z desek.

7. Sprawdzenie stanu przewodu uziemiającego i wytyczne napraw.

Należy sprawdzić, czy uziom (rys. 1/4) jest dobrze połączony z przewodem uziemiającym przez pociągnięcie go ręką w miejscu jego wlotu do ziemi. W przypadku przerwania przewodu należy go połączyć w taki sam sposób jak łączy się zerwane zwody.

8. Sprawdzenie zabezpieczenia drzew i wytyczne napraw.

Należy sprawdzić, czy drzewa niezabezpieczone przewodem (rys. nr 2), a znajdujące się w odległości mniejszej niż 5 m od budynku mają obcięte gałęzie. Jeśli gałęzie tych drzew nie są obcięte, to należy je obciąć lub wyciąć całe drzewo.

Przy drzewach zabezpieczonych od wyładowań atmosferycznych (rys. nr 3) należy sprawdzić, czy drut nie jest przerwany i czy jest dobrze połączony ze zwodem budynku lub uziomem drzewa. W przypadku zerwania drutu postąpić w sposób jak przy zerwaniu zwodów. Należy przy tym sprawdzić, czy drut łączący drzewo z przewodem piorunochronnym (zwodem) na budynku nie jest zbyt naciągnięty, ani zbyt luźny, gdyż może to spowodować przy silnym kołysaniu drzewa jego zerwanie lub zetknięcie się z połacią dachu.

9. Uwagi ogólne do konserwacji bieżącej.

a) w przypadku stwierdzenia poważniejszych uszkodzeń instalacji, których usunięcia nie może dokonać użytkownik we własnym zakresie, należy niezwłocznie zlecić ich remont osobie posiadającej wymagane kwalifikacje i uprawnienia lub koncesjonowanemu zakładowi usługowemu.

b) Podczas dokonywania bieżącej konserwacji instalacji piorunochronnej, szczególnie w budynkach zeletryfikowanych, należy przestrzegać następujących zasad ostrożności, przy czym w szczególności nie wolno:

— dotykać jednocześnie instalacji piorunochronnej i przewodów lub urządzeń elektrycznych,
— dotykać części instalacji piorunochronnej, gdy przewody elektryczne znajdują się w bezpośredniej bliskości przewodów piorunochronnych, a zwłaszcza w czasie lub bezpośrednio po burzy. Podczas burzy ludzie i zwierzęta nie powinny przebywać w pobliżu instalacji piorunochronnej lub w miejscach zakopania uziomów.

III. Warunki szczegółowe konserwacji okresowej.

1. Zakres.

Konserwacja okresowa powinna obejmować:

a) oględziny zewnętrzne wszystkich części nadziemnych instalacji,
b) uzupełnienie koordynacji,
c) badanie stanu uziomów na zniszczenie drutu przez korozję,
d) kotrolę oporności uziomów,
e) sprawdzenie zabezpieczenia drzew.

2. Oględziny zewnętrzne.

Oględziny zewnętrzne polegają na starannym sprawdzeniu wszystkich części nadziemnych instalacji w celu stwierdzenia, czy bieżące konserwacje są dokonywane w sposób właściwy i czy stan części zewnętrznych zgodny jest z warunkami technicznymi „instrukcji".

W szczególności sprawdzeniu podlegają:

a) stan zwodów oraz wsporników,
b) stan przewodów odprowadzających,
c) stan przewodów uziemiających.

Przy sprawdzaniu stanu zwodów, należy zwrócić szczególną uwagę na stan zwodów w pobliżu komina. Zwód należy wymienić na nowy w przypadku stwierdzenia zmniejszenia się średnicy drutu na skutek działania gazów kominowych poniżej 3,2 mm.

3. Sprawdzenie i uzupełnienie koordynacji.

Sprawdzenie koordynacji polega na dokonaniu oględzin istniejącego stanu koordynacji z instalacjami:

a) elektroenergetycznymi,
b) telekomunikacyjnymi,
c) antenowymi,

i stwierdzeniu czy nie nastąpiły uszkodzenia lub zmiany powodujące odchylenia od warunków podanych w „instrukcji".

W przypadku wadliwej koordynacji między instalacjami, należy usunąć uszkodzenia i usterki w instalacji piorunochronnej.

4. Badanie stanu uziomów.

Celem badania stanu uziomów jest sprawdzenie zniszczenia drutu przez korozję lub wykrycie innych uszkodzeń. W celu dokonania oględzin uziomów

i stwierdzeniu ich stanu należy wykopać przy wejściu przewodu uziemiającego do ziemi, dołek o wym. 0,5 × 0,5 × 1 m. tak, aby były widoczne gołym okiem przewody uziemiające, a ponadto należy uwidocznić około 1 m. bieżącego uziomu poziomego.

Po odkopaniu uziomu należy sprawdzić stan jego przewodów oraz postęp korozji.

Uziom należy wymienić na nowy w przypadku zmniejszenia się średnicy drutu na skutek korozji ziemnej poniżej 3,2 mm.

Starego uziomu nie należy wykopywać, a wykorzystać go jako dodatkowe uziemienie.

5. Sprawdzanie oporności uziomów.

Sprawdzania dokonuje się przez pomiar oporności uziomów. Bez dokonania pomiaru oporności nie można orzec o skuteczności instalacji piorunochronnej. Pomiary oporności uziomów dokonywać dla każdego uziomu oddzielnie. Uziom otokowy zamknięty należy uważać jako jeden uziom. Przy dokonywaniu pomiaru oporności takiego uziomu nie należy odkręcać złączki.

W przypadku, gdy budynek posiada dwa lub więcej uziomów nie połączonych ze sobą w ziemi, należy wykonać tyle pomiarów, ile jest uziomów. Przy dokonywaniu pomiarów oporności przy takim budynku należy złączki odkręcać, a w wypadku ich braku przeciąć przewód odprowadzający i po dokonaniu pomiaru założyć złączkę.

Pomiary uziomów należy wykonywać mostkiem kompensacyjnym do pomiaru oporności uziomów. Wymiany uziomu należy dokonać w przypadku, gdy jego oporność jest większa od dopuszczalnej zawartej w „instrukcji", stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 27 Przewodniczącego KBUA z dnia 12 kwietnia 1962 r. (Dz. Bud. Nr 5, poz. 27).

6. Sprawdzenie zabezpieczenia drzew.

Należy sprawdzić, czy nie nastąpiły uszkodzenia przewodów łączących drzewa ze zwodami instalacji piorunochronnej na budynkach, przewodów odprowadzających, uziemiających i uziomów drzew.

7. Sporządzanie protokółu z czynności sprawdzania i konserwacji technicznej instalacji piorunochronnej.

W przypadku, gdy konserwacji dokonuje, na zlecenie właściciela, użytkownika lub zarządzającego, osoba posiadająca wymagane kwalifikacje i uprawnienia względnie koncesjonowany zakład usługowy, powinien być przez tą osobę lub zakład sporządzony protokół, który w szczególności powinien zawierać:

a) ocenę konserwacji bieżącej,

b) wyszczególnienie przeprowadzonych badań i uzyskanych wyników,

c) wykaz wykonanych prac,

d) stwierdzenie istnienia dalszej możliwości eksploatacji instalacji wraz z uzasadnieniem,

e) stwierdzenie, że instalacja została doprowadzona do stanu odpowiadającego przepisom określonym w „instrukcji".

16.

ZARZĄDZENIE Nr 10/65

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 29 lipca 1965 r.

w sprawie wprowadzenia wytycznych w zakresie organizowania i prowadzenia przeciwpożarowego szkolenia pracowników zakładów pracy i członków przeciwpożarowych pogotowi sal, oddziałów produkcyjnych.

§ 1. Na podstawie § 3 ust. 1 zarządzenia nr 117 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego, ustalam i wprowadzam do użytku służbowego wytyczne w zakresie organizowania i prowadzenia przeciwpożarowego szkolenia pracowników zakładów pracy i członków przeciwpożarowych pogotowi sal, oddziałów produkcyjnych, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Jednocześnie unieważniam rozkaz nr 7/62 Komendanta Straży Pożarnych z dnia 25 czerwca 1962 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu nr X/V szkolenia informacyjnego w zakresie ochrony przed pożarami dla pracowników zakładów pracy i członków przeciwpożarowych pogotowi sal, oddziałów produkcyjnych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komendat Główny:
R. Darczewski

Załącznik do Zarządzenia Nr 10/65
Komendanta Głównego Straży Pożarnych
z dnia 29 lipca 1965 r.

WYTYCZNE

w zakresie organizowania i prowadzenia przeciwpożarowego szkolenia pracowników zakładów i członków przeciwpożarowych pogotowi sal, oddziałów produkcyjnych.

I. Przeciwpożarowe szkolenie pracowników.

1. Obowiązek zorganizowania i prawidłowego przeprowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przed pożarami ciąży na dyrektorach (kierownikach) zakładów pracy. Obowiązek ten wynika z następujących przepisów:

1) ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120),
2) uchwały Nr 349 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1962 r. w sprawie podniesienia bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej (M. P. Nr 86, poz. 402),
3) zarządzeń wykonawczych do w/w ustawy i uchwały wydanych przez poszczególnych kierowników resortów.

2. Dotychczasowy system przeciwpożarowy szkolenia pracowników zawiera szereg istotnych braków zarówno w zakresie organizacji szkolenia jak i jego treści merytorycznej.

Braki i niedociągnięcia polegają głównie na tym, że:

1) szkoleniem nie są obejmowani wszyscy pracownicy zakładów pracy,
2) w stosunku do pracowników, którzy nie biorą udziału w szkoleniu nie stosuje się żadnych sankcji,
3) programy szkolenia z reguły nie są dostosowywane do specyfiki branżowej poszczególnych zakładów,
4) prowadzący szkolenie w niedostatecznym stopniu zaznajamiają słuchaczy ze specyfiką zagrożenia pożarowego ich stanowisk pracy, obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi oraz sposobami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń alarmowo-sygnalizacyjnych,
5) zbyt mało zwracano uwagi na poglądowość w procesie szkolenia co powodowało, że szkolenia były mało efektywne i nie dawały pożądanych rezultatów,
6) personel inżynieryjno-techniczny nie był włączony do prowadzenia szkolenia z zakresu zagrożenia pożarowego w technologii produkcji, urządzeniach instalacji itp.

3. W związku z powyższym, celem zapewnienia bardziej skutecznej ochrony pręciwpożarowej zakładów pracy zachodzi konieczność wprowadzenia takich form oraz zasad organizacyjnych i metodycznych, które zapewnią:

1) objęcie szkoleniem wszystkich pracowników w zakładzie pracy (szkolenie jest obowiązkowe),
2) w oparciu o tematykę wyszczególnioną w pkt. 6 niniejszych wytycznych — opracowanie szczegółowych programów szkolenia oddzielnie dla każdej branży i dziedziny pracy produkcyjnej,
3) zaopatrzenie zakładów pracy w pomoce naukowe w postaci broszur, tablic poglądowych, przezroczy, modeli, przekrojów sprzętu oraz w miarę możliwości filmów instruktażowych,
4) odpowiedni dobór wykładowców, a tym samym właściwy poziom i wyniki szkolenia.

4. Zgodnie z § 4, ust. 1 uchwały nr 349 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1962 r. w sprawie podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej, wprowadzenie obowiązku przeciwpożarowego szkolenia pracowników zakładów pracy należy do właściwych ministrów.

Zorganizowanie systemu szkolenia pracowników oraz prowadzenie nadzoru nad prawidłowością przebiegu szkolenia należy do resortowych służb przeciwpożarowych, a odnośnie zakładów pracy podlegających resortom nie posiadających własnej służby przeciwpożarowej do terenowych komend straży pożarnych.

5. Szczegółowe programy oraz czas trwania szkolenia ustalają poszczególne zakłady pracy przy czym programy te powinny być zatwierdzane przez:

1) inspektorów ochrony przeciwpożarowej w resortach posiadających własne służby przeciwpożarowe,
2) komendantów powiatowych (miejskich) dla pozostałych zakładów.

6. Każdy program szkolenia powinien zawierać następującą tematykę:

1) zagrożenie pożarowe stanowiska pracy (oddziału produkcyjnego),
2) przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów charakterystyczne dla danego stanowiska pracy (oddziału produkcyjnego),
3) zadania pracowników w zakresie zapobiegania pożarom w świetle obowiązujących daną branżę przepisów,
4) zadania i obowiązki pracowników na wypadek pożaru,
5) sposób użycia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń, w które wyposażony jest oddział produkcyjny.

Powyższa tematyka w pełni dostosowana do specyfiki branży (oddziału produkcyjnego) powinna być szczegółowo rozpracowana w układzie lekcyjnym. Do każdego tematu należy podać wskazówki metodyczne oraz wykaz pomocy naukowych, które będą niezbędne do poglądowego przedstawienia tematu.

7. W wyniku przeszkolenia każdy pracownik powinien znać:

1) zagrożenie pożarowe swojego stanowiska pracy (oddziału)
2) przepisy w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów dotyczące jego oddziału,
3) zasady postępowania na wypadek powstania pożaru w jego oddziale,
4) sposób użycia i obsługi podręcznego sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych.

8. Przeciwpożarowe szkolenie pracowników może być łączone i prowadzone wspólnie ze szkoleniem BHP i OTK. W przypadkach łączenia szkolenia nale-

ży przestrzegać aby ustalony program przeciwpożarowego szkolenia znalazł pełne odbicie w programie ogólnym.

9. Efekty szkoleniowe można zwiększyć między innymi przez szerokie stosowanie pomocy naukowych. Dotychczas w tym zakresie występują jeszcze poważne braki. W celu poprawienia tego stanu, należy przystąpić do opracowania i produkcji pomocy naukowych niezbędnych do szkolenia pracowników zakładów przy czym:

1) Komenda Główna Straży Pożarnych opracuje i wyda centralnie zestaw przeźroczy, które uwzględnią tematykę ogólną, (sprzęt, środki gaśnicze itp.);
2) poszczególne resorty gospodarki narodowej, zjednoczenia i duże zakłady pracy winny zatroszczyć się o wyprodukowanie odpowiednich przeźroczy, plansz i filmów szkoleniowych z zakresu zapobiegania pożarom i postępowania w przypadku powstania pożaru w poszczególnych branżach (oddziałach produkcyjnych),
3) w roku bieżącym należy rozpocząć prace w zakresie przygotowania poglądowych pomocy naukowych oraz broszur dla stanowisk pracy (oddziałów produkcyjnych) o dużym zagrożeniu pożarowym;
4) jako materiał pomocniczy do szkolenia należy wykorzystać wytyczne branżowe;
5) do czasu wydania własnych pomocy naukowych należy korzystać z pomocy naukowych, które są w posiadaniu komórek BHP i OTK.

10. Przeciwpożarowe szkolenie pracowników jest w zasadzie jednorazowe. Ponowne przeszkolenie pracowników prowadzi się w przypadkach zmiany technologii produkcji, wprowadzenia nowych maszyn, urządzeń lub zainstalowania nowego sprzętu gaśniczego. Ponadto podczas egzaminów kwalifikacyjnych (zawodowych) pracownicy powinni być poddawani egzaminowi z zagadnień przeciwpożarowych.

11. Pracowników nowoprzyjmowanych przed dopuszczeniem ich do pracy należy zapoznać z zagrożeniem pożarowym oraz z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi dany zakład, a w szczególności na stanowisku pracy, które będzie pracownikowi powierzone.

12. Organy ochrony przeciwpożarowej obowiązane są prowadzić kontrolę prawidłowego przygotowania i przeprowadzania szkolenia, jak również kontrolę wyników tego szkolenia. Każda kontrola wyników szkolenia powinna być rejestrowana w książce szkolenia.

Zakłady pracy powinny przyjąć zasadę, że pracownik, który po 2 kontrolach sprawdzających nie wykazał się znajomością podstawowych zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego na jego stanowisku pracy, nie powinien być dopuszczony do pracy niezależnie od tego, jakie stanowisko zajmuje.

13. Komórki kadrowe zakładów pracy powinny prowadzić ścisłą ewidencję pracowników, którzy odbyli przeszkolenie przeciwpożarowe. Dokumentem stwierdzającym przeszkolenie pracowników powinna być „książka szkolenia“ oraz indywidualne oświadczenia w których pracownik stwierdza, że został zapoznany z zadaniami i obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom oraz z zadaniami i obowiązkami na wypadek pożaru.

14. Niezależnie od szkolenia zakłady pracy powinny prowadzić systematyczną działalność propagandowo-uświadamiającą wśród załóg. Działalność ta ze względu na różnorodność procesów produkcyjnych oraz stopnia zagrożenia pożarowego powinna być odpowiednio dostosowana w ramach resortów do poszczególnych branż, a w ramach branż do poszczególnych zakładów pracy. Najbardziej dostępnymi środkami propagandy uświadamiającej będą:

1) plakaty, hasła, ostrzeżenia o treści wynikającej z charakteru danej branży lub zakładu,
2) pogadanki wygłaszane przez radiowęzły,
3) krótkie instruktaże na naradach produkcyjnych,
4) włączanie tematyki bezpieczeństwa pożarowego do imprez organizowanych przez zakład pracy jak: zgaduj zgadule, konkursy itp.

II. Przeciwpożarowe szkolenie pogotowi sal, oddziałów produkcyjnych.

1. Na podstawie zarządzeń poszczególnych kierowników resortów, zakłady pracy organizują spośród pracowników przeciwpożarowe pogotowia dla działów, hal produkcyjnych, warsztatów, itp. oraz organizują i prowadzą szkolenie członków tych pogotowi.

2. Podstawową tematyką w oparciu o którą należy szkolić członków pogotowia powinna być tematyka ustalona w programach szkolenia pracowników zakładów pracy. Ponadto wszyscy członkowie pogotowi powinni być zapoznani z następującą dodatkową tematyką;

1) organizacja pogotowi na podstawie schematów organizacyjnych i zakresu obowiązków ustalonych w zarządzeniach poszczególnych kierowników resortów,
2) zadania i obowiązki dowódcy pogotowia w zakresie zapobiegania pożarom i na wypadek pożaru,
3) zadania i obowiązki członków pogotowi w zakresie zapobiegania pożarom i na wypadek pożaru,
4) zasady współdziałania członków pogotowi ze strażami pożarnymi w przypadku powstania pożaru.

3. Czas trwania szkolenia oraz tematykę szkoleniową ustalają inspektorzy ochrony przeciwpożarowej w resortach posiadających własne służby ochrony przeciwpożarowej lub komendanci powiatowi (miejscy) dla pozostałych zakładów. Czas trwania oraz program szkolenia podlega akceptacji jednostek nadrzędnych ochrony przeciwpożarowej.

4. W szkoleniu członków pogotowi należy wykorzystywać pomoce naukowe przewidziane do szkolenia wszystkich pracowników zakładu.

5. Pogotowia powinny być organizowane i szkolone dla każdej zmiany produkcyjnej, przy czym składy osobowe pogotowi należy systematycznie aktualizować i uzupełniać.

17.

ROZKAZ Nr 1/65
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 12 kwietnia 1965 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia dowódców młodzieżowych drużyn pożarniczych zorganizowanych przy ochotniczych strażach pożarnych.

1. Na podstawie § 9 zarządzenia Nr 117/64 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1964 r. w sprawie organizacji szkół i szkolenia pożarniczego, zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego program szkolenia dowódców młodzieżowych drużyn pożarniczych, stanowiący załącznik do rozkazu.

2. Rozkaz niniejszy obowiązuje z dniem wydania.

Komendat Główny:
R. Darczewski

Uwaga: Program szkolenia dowódców młodzieżowych drużyn pożarniczych zorganizowanych przy ochotniczych strażach pożarnych został przesłany zainteresowanym jednostkom.

Druk. Skarbowa, W-wa. Zam. 1911 X.65 3200 E-48